

NOVA DOBA

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.666.

Učiteljstvo na deželi.

(Donesek k naši politiki.)

Celje, dne 17. II. 1924.

Kmetijski list z dne 13. februarja 1924 prinaša pod gornjim naslovom članek, ki ga ne moremo prezreti, ker vsebuje nezaslužene in krivične očitke na učiteljstvo, v kolikor noče kulikovati posameznim podeželskim kmetijskim generalom, ker kmetijske stranke kot organizacije, ki bi med narodom živela in delovala, že davno več ni. Učiteljstva nam ni treba braniti pred izpadi tiste ošabne in site bogatije po trgi in na deželi, ki gleda učitelja kot ubogo, manjvredno paro, ki mu naj opravlja vse društvene in strankarske posle in pota do one gotove meje, kjer se začne pravica odločevanja, ki mora po statutu biti prihranjena za kmečke žuljave roke ali pravilnejše za tisto kmečko gospodo, ki od žuljavih rok in pomanjkanja drugih živi. Ako pogledamo samo malo nazaj v našo polpreteklo politično življenje slovensko, vidimo, da parola kmet kmeta ni držala, tudi ni uspela druga parola kmet kmečkega gospoda za Staro pravdo, ker more napredovati slovenski kmečki stan le v zvezi in tesno naslonjen na vse druge sloje in stanove, ki tvorijo skupno z njim nerazdružljivo celoto. Ko so se voditelji SKS postavili na izključno samostojno in samostanovsko stališče ter ošabno odbili sodelovanje in skupen nastop z napredno demokratsko stranko, so sicer trenutno dosegli v razmahu prvega navdušenja lepe uspehe, ki so jih pa v nekaj letih zopet popolno zaigrali. Njihova, prvotno kmečkoljudska politika, je iskala vseh mogočih zvez in se dobrikala na vse strani, dosledno pa je zavračala vse iskrene ponudbe demokratske stranke, ki pomenja na Slovenskem jedro vsega naprednega življa in naprednega dela vseh slojev naroda in tudi tiste takozvane inteligence, ki je sicer vsled svojih dolgoletnih nezadostnih prejemkov težko obubožala, brez koje pa v nobenem narodu in tudi pri nas Slovincih ni javnega življenja in tudi ne političnega udejstvovanja in napredka. To je od nekdaj in povsod bilo tako in ostane še dolgo, dolgo tako, to mora uvideti pri nas tudi vsaka politična stranka, ki hoče napredek naroda z delom in ne trenutnih uspehov z demagogijo. Odtujiti inteligenco narodu ter jo izriniti od aktivnega udejstvovanja za napredek širokih ljudskih plasti, uspe prav lahko, zlasti še, če ta inteligenca že vsa leta vojske in leta po vojski komaj životari. Demagogom in vodjem SKS je to negativno razdiralno delo tudi

A. J.

† Boris Salmič.

(Mlademu prijateljsku v spomin.)

Nekako pred petimi leti sem ga prvič videl. Tedaj smo ga klicali Bora, ne vem zakaj. Spominjam se, da so me osupnile njegove žareče oči in njegovi kuštrasti, plavalasi kodri. Deset let mu je bilo, pa sigovori z njim kakor do zorelim. Vse je hotel vedeti, vse ga je zanimalo. Nemir v duši, neutešeno hrepenenje... Nekdo sem omenil, da grem drugo jutro na izlet. Preko hudičevega grabna na Svetino. Slišal je in zasvetile so se mu oči. Razumel sem ga. Ej, kdo bo tičal doma, ko je duša tako nepokojna in sonce tako žarko in vodice tako žuboreče! In klini so tam v hudičevem grabnu in žice, in plezati je treba med skalami, ob strmih stenah, nad prepadi. Mamljiva in va-

marsikje uspelo. Tisti kmetijski generali pa, ki so se veselili, da so potisnili v ozadje in molk te manjvredne intelektualce, pa niso dali nadomestila za delo, gmotno in moralno ubitih duševnih javnih delavcev, niso nadomestili z delavci iz svojih vrst.

Izid zadnjih skupščinskih volitev pri nas je pokazal, da obstoja za napredno misel samo ena enotna skupna pot, ako naj računa na zmago in razvoj. Demokratska stranka je v tej smeri na nešteti shodih, v svojem časopisu in v uradni ponudbah storila vse, da to skupno pot omogoči, visoka politika generalov SKS pa je neozirajoč se na želje naprednega življa, dosledno ošabno odklanjala napredno skupnost in zašla v svoji slepi strasti in zmoti konečno tako daleč, da sklepa v Ljubljani preko volje naprednih mož iz naroda dogovore in bojne zveze proti demokratom v neizogibno in nedogledno škodo slovenske napredne stvari. Dvomimo, da bodo napredni volilci v Kmetijski stranki in vodilni možje te stranke po deželi trajno dopuščali, da se tako vodi napredna kmečka politika, da se tako ubija slovenski napredni življ, ki je nekda v času Narodne stranke imel pri nas na Stajerskem tako zdrave in močne korenine v našem podeželju: v kmetu, obrtniku, trgovcu in učitelju. Klerikalizem še ni med nami nikdar imel take moči kakor jo ima danes, ko je imela nekako v zakupu politiko na deželi SKS. V tem leži najtežja obtožba in označba pogrešene in zavožene politike Samostojne kmetijske stranke, ki je reklamirala izključno zase deželo ter jo je v par letih tako stranutno zapravila.

Očitki in rekriminacije v politiki niso vsikdar na mestu, neradi jih delamo, ne moremo jih pa prihraniti vodstvu SKS, ki iz samoljubja svojih poveljujočih oseb razbija pot za zdrav sporazum za enotno napredno slovensko politiko. Da SKS na tej poti ni moglo slediti naše narodno učiteljstvo na deželi, ki ima sicer malo denarja, pa še vedno mnogo idealizma in volje za delo, to prav dobro vemo. To dejstvo pa še nikakor ne upravičuje glasila Samostojne kmetijske stranke, da dela za napake svoje stranke odgovorno učiteljstvo ter ga na nedostojen način žali.

Komur je resno do dela in napredka, ne bo hodil po taki poti. Pogledjmo samo v naša maloštevilna mesta, trge in občine na deželi, kako nam vsem skupaj povsod primanjkuje delavcev na gospodarskem, prosvetnem in političnem polju. Pogrešati ne moremo nikogar, ki čuti voljo in sposobnost za delo, pa naj pripada kateremukoli sta-

beča je nevarnost otroški duši, življenja polni.

In čakal je Bora drugo jutro, pripravljen za odhod, turistovsko opremljen, korajžno vesel. Naša tura mu je bila igračka, sam smeh in pesem, humor in šegavost, dobrota in ljubezen...

Ponosno-lepa Svetina se zablisne za ovinkom. Halo, hitro klobuk v zrak, trikrat po vrsti: in zaukal je Bora preširne radosti, da je odmevalo od zelenih brd.

Polegli smo na mehko travo.

Lepa tura to, je začel kramljati, samo prekratka. Na Oljki sem že bil, v Mozirski koči in Savinjskih planinah, na Tostu in Humu; in oče mi je obljubil, da me vzame seboj na Triglav, da, na Triglav. To bo nekaj!

Hipoma plane kvišku. V bližini je bil zagledal visoko, staro česnjo, polno temnorudečega, zlahtnega sadu. Že je visoko gori v vejah in meče najlepše in najdebelejše doli v naročje svojemu

nu ali poklicu. Po tem načelu gre demokratska stranka kot nositeljica napredne ideje med narod in kliče k sodelovanju in soodločevanju vse napredne može iz naroda, ki se zavedajo svoje odgovornosti do naroda in svojih dolžnosti do domovine.

JDS.

Srežki zbor zaupnikov JDS za srez Celje—Vransko, ki se je vršil včeraj 17. februarja 1924 v Narodnem domu v Celju je bil dobro obiskan. Došli so odposlanci vseh krajevnih organizacij. Ustanovila se je srezka organizacija JDS ter so bili izvoljeni v odbor sledeči gg.: Predsednik dr. Ernest Kalan, podpredsednik Ivan Rebek, tajnik Anton Zorko, blagajnik profesor Fran Mravljak. Kot odborniki delegati nadalje za Žalec: Kukec in Wudler, za Polzelo: Repič in Lušin, za Vransko: Presečnik in Oset, za Št. Jur ob j. ž.: Kovačič in Recelj. Delegatom za državni kongres stranke sta določena gg. Ivan Prekorsček ter Ivan Rebek, delegatom za oblastni občni zbor stranke pa gg. dr. Juro Hrašovec, Adolf Radič in dr. Mano Dereani. Pregledniki računov gg. Volovšek, Perc in Kosi. — Istega dne se je vršil ustanovni občni zbor srezke organizacije za srez Slovenjgradec—Šoštanj v Šoštanju. V imenu oblastnega načelstva je poročal o političnem položaju in strankinem organizatoričnem delu prof. Mravljak iz Celja. Na podlagi poročila se je razvila prav živahna in poučna debata o poglobitvi strankinega dela in o sredstvih za uspešno razširjenje demokratske misli med ljudstvom. Kot sedež srezkega odbora se je določil Slovenjgradec ter so bili poslani v odbor predsednik krajevne organizacije v Šoštanju ter kot odbornik delegat g. učitelj Tajnik, iz krajevne organizacije v Slovenjgradu predsednik dr. Pirnat, inž. Debevc, učitelj Belina in ravnatelj Šentjura. Iz ostalih okrajev pritegne zaupnike srezki odbor. Delegata za glavni strankin kongres sta oba predsednika krajevnih organizacij v Šoštanju in v Slovenjgradu. S pozivom na intenzivno delo je zaključil predsednik zborovanja g. Rhtarič kljub neugodnemu dopoldanskemu času lepo uspeli zbor delegatov.

Srežki zbor zaupnikov JDS za srez Mozirje—Gornji Grad se je vršil v nedeljo 17. t. m. v Mozirju ob prav lepi udeležbi ondotnih zaupnikov. Na zboru se je razpravljalo obširno o organizaciji stranke ter o notranjem položaju v državi. Vsesplošno se je izrekla zahteva po skupnem in enotnem nastopanju naprednih narodnih strank. Izvoljen je bil srezki odbor in delegata za drž. kongres stranke.

mlajšemu prijateljsku, ki še ne zna plezati po drevesih. S polno košarico prisopiha do nas in ponuja naokrog. Ej, ti dobrota dobrotna!

* * *

Nikoli ne pozabim trenutka, ko sem ga videl na odru. Bora na odru, kot skratelj. Razposajeno vesel, gibčen in elastičen, kretajoč se ko v domači hiši, poglobljen v svojo ulogo, rojen igralec-komik. Salve smehu je vzbujal pri mladini, občudovanje pri odraslih.

To si bil Ti, Bora! Komik in igralec, sokolič in skaut in turist in — življenje, mlado življenje, z dobroto in radostjo pretkano.

In ni Te več!

O da, v našem spominu živiš in boš živel. Samo okove si vrgel od sebe, one težke okove telesa, ki so ti ovirali nadaljni razmah. Tvoj duh pa je spleval med krilatce k večnemu pokoju... Spavaj sladko!

Politične vesti.

Pašić v avdienci pri kralju. Dne 16. tm. se je mudil Pašić v avdienci pri kralju. Poročal je vladarju o političnem položaju. Zatrjuje se, da ni mogel prikriti težkega položaja, v katerem se nahaja vlada. Rimska pogodba pride danes pred parlament, da bo ugodno rešena, so pridobili radikali džemijet za se. V političnih krogih se najresnejše računa s preokretom celokupne notranje politične situacije. Vlada se sicer trudi pripraviti se za kritičen moment, širijo se celo vesti, da namerava Pašić po ratifikaciji rimskega sporazuma odgoditi narodno skupščino, še predno bo sprejet državni proračun.

Obtožbe proti bivšemu ministru Kovačeviću. Na seji narodne skupščine 16. tm. je Dušan Dimitrijević govoril o koncesiji, ki jo je dala bosanska vlada leta 1906 tvrdki Eisler in Ortlieb. Razen ogromnega gozdnega kompleksa je dobila tvrdka v eksploatacijo tudi 133 km železniške proge. Po prevaru je bila tvrdka postavljena pod sekvester, a ga je minister za šume in rude Kovačević ukinil ter sklenil s firmo novo pogodbo, v kateri je tvrdki podaljšal eksploatacijo za 20 let proti letni najemnini 52.000 Din, medtem ko je bosanska vlada odstopila to progo za najemnino 20.000 zlatih kron, kar znači danes 4.200.000 Din! Država je oškodovana za ogromno vsoto. Interpelant je zahteval, da se pogodba razveljavi in bivši minister Kovačević stavi pred sodišče. Minister šum in rud Srškić je potrdil, da je omenjena pogodba v resnici škodljiva državi in onemu kraju. Pogodbo država še vedno lahko razveljavi. Minister namerava podjetje nacionalizirati, pri čemur naj dobi država 50 odstotkov delnic. Interpelant se s tem odgovorom ni zadovoljil.

Posvetovanja o opozicijskem bloku. Dne 15. tm. so se vršila v Beogradu posvetovanja šefov opozicijskih skupin, katerih se je udeležil tudi dr. Voja Marinković. Dosežen je bil popoln sporazum glede ustanovitve širokega političnega bloka vseh opozicijskih strank, v katerega bi se povabili tudi Radičevci. Gleda revizije ustave je dosežen sporazum v tem smislu, da se predstavniki opozicije, ki stoje na principu pokrajinskih avtonomij, zadovoljvajo s samoupravitmi na podlagi Marinkovičevega načrta. O teh sklepih je obvestil dr. Korošec voditelje Radičeve stranke.

Rusija in mi. V komisarijatu za zunanje zadeve je izjavil Litvinov med drugim sledeče: Čehoslovaško in Jugoslavijo, ki sta nastali za nami, smo pripravljene takoj priznati, kar pa zahtevamo tudi od njiju. Rusija živi lažje brez njunega priznanja, kakor pa one brez našega.

Rimska pogodba. Ratifikacija se je odgodila radi potrebne pojasnitve nekaterih vprašanj. Bolezen g. Ninčića je bila torej političnega značaja. Opozicija je sklenila najostrejšo nastopiti proti sporazumu.

Ministrski svet se je bavil v svoji seji z invalidskim zakonom in s prehrano pasivnih krajev, zlasti Hercegovine. Sklenila se je izdatna redukcija invalidov, o prehrani se bo še sklepalo v prihodnjih sejah.

Porenski separatisti poraženi. Politična situacija v Pfalci se je nenadoma spremenila. Od separatistov ujeti uradniki pfalske vlade so bili spuščeni na svobodo. Francoske čete so dobile znatna ojačenja. Separatisti so zapustili Kaiserslautern, Neustadt in večino mest v Pfalzi. Prišlo je do sporazuma med medzavezniško komisijo, izvoljenimi zastopniki naroda in med zakonito bavarsko vlado.

Položaj na Grškem. Stališče Kafandariseve vlade je omajano. Govori se že o koalicijskem kabinetu, v katerem bodo vse stranke zastopane in kateremu bo predsedoval sedanjí predsednik zbornice Raktjvan. Venizelos je izjavil, da zapusti Grčijo, če bi se opustil plebiscit in bi se proglasila republika na prevrten način.

Sokolstvo.

OBČNI ZBOR CELJSKE SOKOLSKÉ ŽUPE

vršil se je v nedeljo, dne 17. tm. v telovadnici sokolskega društva v Celju. — Udeležba delegatov in članstva je bila nepričakovano velika. Zastopana so bila skoro vsa v župi včlanjena društva. Kot delegat Saveza prisostvoval je občenemu zboru savezni starosta br. dr. Ravnihar. Župni starosta br. dr. Gvidon Sernec je v svojem nagovoru v kratkih besedah poročal o delovanju župe v preteklem letu. Grajal je nedostatke, ki jih je v delovanju nekaterih žup opazil, stavljal za vzgled delovanje nekaterih vzorno delujočih društev ter bodril vse navzoče delegate, da v društvih, ki jih zastopajo, napnejo vse sile, da bo delovanje istih vzorno in brezhbično. Iz zanimivih podatkov društvenih funkcionarjev smo posneli, da šteje župa 22 društev in dva odseka. — Tekom leta se je odcepilo radi slabih prometnih zvez društvo v Slovenjgradcu ter pristopilo sokolski župi v Mariboru. Nanovo je bilo ustanovljeno sokolsko društvo v Rogatecu, kar je za ta narodno ogrožen kraj velikega pomena. Rogaško društvo je v krepkih in zmognih rokah. Vsa društva, izvzemši dve, ter enega odseka povoljno delujejo. Vzorno delujejo posebno društva Celje, Zagorje in Trbovlje. Župni občni zbor je soglasno radi popolne nedelavnosti črtal društvo v Gornjemgradu in Velenju. Odsek zagorskega Sokola v Mediji Izlakih likvidira delovanje. V župi učlanjena društva štejejo skupno 3250 pripadnikov, kar znači proti lanskemu letu nazadovanje za 117. Povdarjati pa moramo, da nazadovanje v resnici ne obstoja, ker so v preteklem letu imela mnoga društva vpisano članstvo, ki prispevkov ni plačevalo. Na ta način se je župa zadolžila na porazu in prispevkih Savezni blagajni za 6106 Din. Tozadevno je v društvih sedaj uvedena strožja kontrola in boljši red. Pripadniki Sokolstva v župi po 3250 se delijo na 2259 članov in članice ter 991 naraščaja in dece. Krojev je v župi 413, 260 članskih in 153 krojev članic. V župi združena društva imela so v preteklem letu 34 javnih vežb in nastopov, 69 zletov ter 79 zabav. Društvenih sej se je vršilo 269, ter je povdarjati, da se nekatera društva redno vsakih 14 dni zberejo k društvenim sejam, kar pospešuje medsebojno delo. Predavanj je bilo 36, nagovorov v telovadnicah pa 296. Društva imajo 19 knjižnic z 2087 knjigami strokovne vsebine, 14 zdravnikov, 6 lekarn, 7 pevskih, 14 dramatičnih, 3 glasbene in 5 gradbenih odsekov. Sokolski tisk je zastopan s 119 številkami Glasnika, 155 Sokoliča in 91 Župnega Vestnika, kar je z ozirom na ogromen pomen sokolskega tiska vse premalo. V preteklem letu je dozidan Sokol dom v Šoštanju. Društva v Trbovljah in Hrastniku Sokolski dom stavijo ter upamo, da bo tekom leta 1924. že pet društev župe pod lastno streho. Razveseljivo je dejstvo, da tudi v drugih društvih članstvo vztrajno zbira za lastno stavbo. — Župna blagajna izkazuje 29.497.85 D dohodkov in 26.039.55 D izdatkov, tedaj 3.458.30 D prebitka. Iz zanimivega poročila župnega načelnika br. Jerina posnemamo, da šteje župa 3 okrožja: celjsko, posavsko in savinjsko. Okrožni zleti so bili lani v Konjicah, Šoštanju in Zagorju, župni zlet pa v Trbovljah. Na tem zletu je nastopilo 72 telovadcev, 88 telovadk, 74 moškega naraščaja, 33 ženskega naraščaja, 88 moške dece in 74 ženske dece. Župni naraščajski dan vršil se je 16. sept. v Celju. Nastopilo je pri javni telovadbi skupno 382 naraščajnikov in dece. Tekme se je udeležilo z lepim uspehom 62 naraščajnikov in 42 gojenk. Župna tekma članstva podala je dne 26. avg. v Celju zadovoljiv uspeh. Udeležba 32 telovadcev in 33 telovadk, ki so položili tudi vsi izipt iz idejne snovi. Župno prvenstvo si je priboril br. Poljšak iz

Celja. Župa šteje 52 prednjakov, 16 prednjačič, 19 pomočnikov in 15 pomočnic. Da se odpomore pomanjkanju prednjakov, vrši se prednjački tečaj v Celju, ki ga obiskuje 28 bratov in sester iz večine včlanjenih društev. Predavajo najboljši sokolski delavci. V župi je telovadilo skupno 1645 pripadnikov v 7217 telovadnih urah; povprečen obisk 939.48 na uro, kar znači proti lanskemu letu lep napredek. Župa je z uzornimi vrstami sodelovala na zletu v Varaždinu. Župni nadzornik br. dr. Štempihar, ki je nadzoroval delovanje skoro vseh društev, je podal zanimivo poročilo. Povdarjal je, da je po društvih se vedno premalo prednjakov. Priporočal je upravne tečaje za društvene blagajnike in tajnike. Pri volitvah je bil za leto 1924 izvoljen v odbor kot starosta br. Gvidon Sernec (Celje), podstarosta pa br. Ferdo Poljšak (Zagorje in Ročnik (Šoštanj); načelnik br. Jerin (Celje), načelnica sestra Černejeva (Celje). Občni zbor je nato pozdravil v imenu Saveza starosta dr. Ravnihar. Zbor je obravnaval še priprave za letošnji Sabor, sklenil letošnji župni zlet prirediti dne 21. julija 1924 v St. Jurju ob juž. žel., in določil zvišanje župnega prispevka na 4.50 Din. Končno je župni zbor društvu v Trbovljah z ozirom na velikanski pomen tega društva dovolil 4250 Din podpore. Ob pol 1. uri popoldne je bilo uspelo zborovanje zaključeno.

Gledališče.

MESTNO GLEDALIŠČE V CELJU.

Repertoar:

19. torek »Osmá žena«. Izven. Gostovanje članov Narodnega gledališča v Ljubljani.
22. petek »Mamzelle Nitouche«. Izven.

IV.

Zdaj prišla roka je na vrsto Zamorca drgnili so čvrsto in glejte! Desna roka cela naenkrat je postala bela!

Nadaljevanje sledi.

Celjske novice.

Ljudsko vseučilišče v Celju. Danes, dne 18. februarja zelo zanimivo predavanje gosp. kapetana v p. Maksa Kovačiča iz Maribora »o eksploziji in razvoju eksplozivne tehnike«.

Ljudsko vseučilišče. Pretekli teden je odbor priredil v poslopiu meščanske šole za tukajšnje učne zavode in tudi za svoje društvo vsem pristopno predavanje o Bosni in Hercegovini s pomočjo diaprozgov, ki jih je na prošnjo g. ravnatelja Jeršinoviča dobil od Jugoslovanske Maticе v Ljubljani po g. cand. phil. Bašu. Odbor se zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k tem predavanjem in sicer gori dvema imenovanima gospodoma, gospodu ravnatelju Serajniku za porabo šolskega skioptika, šolskih prostorov in luči, g. strok. učitelju Kovaču in gimnazijcu Černeju za upravljanje skioptika in vsem predavateljem. Gimnazijcem je predaval g. ravnatelj A. Jeršinovič, mest. deklški osn. šoli in okoliški šoli gđc. A. Černejeva, mest. deški osnovni šoli gosp. J. Valenčič, zasebni šoli šol. sester in mest. dekl. mešč. šoli gimnazijec B. Černeje, deški mešč. šoli strok. učitelj J. Černeje, na ljudskem vseučilišču njegov predsednik. Da se krijejo stroški, se je pobirala prostovoljna vstopnina po 1 Din. Ker je bil prebitek namenjen Jugoslovanski Matici, izročil se je ostanek v znesku 75 Din blagajničarju tukajšnje podružnice Jugoslov. Maticе. V ponedeljek 18. februarja (danes zvečer) predavanje »o eksplozivnih tvarinah«, predava g. kapetan Makso Kovač iz Maribora.

Predavanje g. dr. Ivana Laha o vsesokolskem zletu 1920 s skioptičnimi slikami se vrši dne 20. tm. v prostorih ljudskega vseučilišča in sicer ob 17. uri za naraščaj in deco in ob 20. uri za članstvo. Vstopnine ni.

Občni zbor gremija trgovcev v Celju se vrši v ponedeljek, dne 25. febr. 1924 ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Opozarjemo vse člane, da je na razposlanih vabilih tiskova pomota, namreč popraviti je torej za ponedeljek, datum je pravilen. Načelstvo.

Občni zbor društva Sokolski dom v Celju se vrši danes v ponedeljek 18. tm. zvečer ob 8. uri v Čitalnici v Narodnem domu.

Sokolska maškerada, ki se vrši na pustno nedeljo v Narodnem domu v Celju bo zbiralističe najlepših in najoriginalnejših mask iz Slovenije.

Smrtna kosa. Po kratki, mučni bolezni je v nedeljo pop. nenadoma preminul trgovec g. Franc Pečnik v 64. letu starosti. Bil je znana celiska osebnost in značajan narodnjak. Blagemu možu bodi ohranjen časten spomin, preostalem pa naše globoko sožalje!

Prednjački zbor Sokolskega društva v Celju sporoča, da se sprejemajo novi člani (članice) za skupne in tekmovalne vaje do 1. III. 1924.

Celjska podružnica CM družbe je prejela od ge. Ivane Krajnc, p. d. Marčič v Štorah 200 K.

Podpornemu društvu za uboge učence na gimnaziji v Celju so nadalje darovali sledeči gg. dobrotniki: Po 100 Din: F. Ranzinger, Ladislav Ropas, R. Diehl (v spomin na blagopok. g. Erhartič) vsi v Celju, občinski urad Vitanje, Hranilnica in posojilnica St. Jurij ob Tab; po 50 Din: prim. dr. Raišp, Jos. Jagodič, Fr. Kunšek vsi v Celju, dr. Sr. Rupnik odv. v Šmarju pri Jelšah; 35 Din šol. vodstvo v Velenju; po 25 Din: dr. R. Bergman Žalec, A. Joštov paromlin Celje. Najsrčnejša hvala!

Na Teharjih v Čretu je nagloma umrl Ivan Koštomaj ml. vnet sadjar in napreden posestnik. Bil je blaga, ljubezniva duša in ni imel sovražnikov. Zapušča vdovo in žalostne starše. Blag mu spomin!

Policijske vesti. Lastniki sledečih, gotovo ukradenih koles, se iščejo: 1. Dvokolo »Waffenrad Steyr«, spredaj s št. 97, a druge številke ni označene, torpedo prostega teka, s polno kurbelno ploščo z napisom »Waffenrad«, črno pleskano, s črnim sedlom, z malo navzgor zakrivljeno balanco z lesenimi ročaji in zadnje kolo opremljeno z gorskimi plašči z napisom »Gebirgsmantel«. Kolo je dobro ohranjeno. — 2. Dvokolo brez gotove znamke in številke, črno pleskano z nekoliko v obliki 5 detaljnih peres izlepšano kurbelno ploščo, prosti tek, z malo navzdol upognjeno balanco z lesenimi ročaji in že precej obrabljeno. — 3. Dvokolo neznane firme in brez številke s prostim tekom »Tak-sado«, z malo v obliki treh obrocev izlepšano kurbelno ploščo, z nekoliko dolgi upognjeno balanco z enim kavčukom in drugim lesenim ročajem, s sedlom enega motocikla z znamko N. B. 28, Sitze 3 Sadler & Spring, zadnji del kolesa v dobrem stanju in s plaščem firme »Reinthofer Söhne«, prednji del pa že pokvarjen. Navedena kolesa se nahajajo pri orožniški postaji v Vojniku na ogled.

GIBANJE - PREBIVALSTVA V CELJU LETA 1923. Po zadnjem štetju znaša število prebivalstva 6874 civilnega prebivalstva, 880 vojaštva; skupno 7754. Porok je bilo 98 — 93 katoliških, 2 pravoslavni, 3 evangelske. — Rojstev je bilo 226 (vračunani porodi v bolnici) od nezakonskih 62 — mrtvorojenih 25. Umrlí so: v prvem mesecu življenja 13, v prvem letu 25, tu je všteti že 13, ki so umrli v prvem mesecu. Do 5. leta starosti umrlo jih je 42, od 5. do 15. leta 20, od 15. do 30. leta 55, od 30. do 50. leta 58, od 50. do 70. leta 64, nad 70. l. 50; 289 skupno. Od vseh 289 umrlo jih je 207 v celjskih bolnicah, 82 doma, domačinov 129 od drugod 160. — Vzroki smrti: Življenjska slabost 15; jetika (večinoma v bolnici) 70; pljučnica 10; dušljivi kašelj 1; škrlatica 15; legar 1; griža 8; črvesni katar otrok 6; poporodna vnetja 3; za ranami 6; druge infekcijske bolezni 19; možganska kap 8; srčne in žilne hibe 16; vsled raka 15; ostali naravni smrtni slučaj 78; smrtno po-

škodbe 11; samomori 5; nasilne smrti 1; skupaj 289. — **Zdravstvene statistične razmere v Celju meseca januarja 1924.** Od 1. 1923 zaostali v oskrbi: ošpice 1, škrlatica 4. Tekom januarja oboleli: ošpice 1, škrlatica 2. Ozdravili v januarju: ošpice 2, škrlatica 2. Koncem meseca januarja v oskrbi škrlatica 4, od teh v bolnici 2, na domu 2. — Leta 1923 so v Celju oboleli za nalezljivimi boleznimi: na ošpicah 59, vsi ozdraveli; na špičkah 2, oba ozdravela; lažjih nalezljivih otroških bolezni je bilo mnogo več kot je izkazanih, ker za vsako lažje obolenje ne kličejo zdravniške, torej bolezni tudi ni prijavljena. Škrlatica 15, vsi ozdraveli. Na legarju 6, ozdraveli 5, umrl 1; na griži 15, vsi ozdraveli; na difteriji 3, vsi ozdraveli; na otrpenju tilnika 1, zboljšan; na šenju 6, vsi ozdraveli; na trachomu 1, zboljšan. Zdravili so se otroci, ki so za ošpicami oboleli, večinoma doma. Škrlatico zdravilo je 5 doma, 10 v bolnici. Od vseh infekcijskih bolezni iz mesta Celje umrl je en bolnik za legarjem v bolnici; vsi drugi v domači ali bolniški oskrbi so ozdraveli. — Kretanje nalezljivih bolezni v Celju l. 1922 in 1923. Leta 1922 se uradno lažje otroške bolezni: ošpice; veterice, špičke, dušljivi kašelj i. dr. niso prijavljale in ne zabilježevale. Od naznanjenih infekcijskih bolezni so bile: legar 4, 1 v domači oskrbi 3 v bolnici; griža 2, 1 v domači oskrbi, 1 v bolnici; škrlatica 6, 4 v domači oskrbi, 2 v bolnici; difterija (davica) 1 v bolnici. Od vseh teh ni bilo nobenega smrtnega slučaja. — Leta 1923. Tudi v tem letu je obolelo za lažjimi otroškimi nalezljivimi boleznimi mnogo več otrok, kakor je tu navedenih, ker k lažjim obolenjem ne kličejo vedno zdravnik in torej izostane prijava.

TOMBOLA OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA V CELJU se bo vršila 9. ali 16. marca 1924 na prostem, najbrže pred Narodnim domom. Dobitki naj se pošiljajo v mestno osnovno šolo. — Društvo ima še obljubljenih nebroj dobitkov, ki še dosedaj niso bili oddani, n. pr. vino, jestvine itd. Občinstvo naj ne odlašaj z nakupom srečk na zadnji dan, ker ni izključeno, da bodo vse razprodane. Dobe se v raznih trgovinah in trafikah. Išče te sreča, um ti je dan, našel jo bodeš, če nisi zaspan.

MESTNO GLEDALIŠČE je na garderobi zelo revno, a si je v današnjih finacijskih težkočah ne more nabaviti, a garderoba je ena glavnih potreb vsakega gledališča. Koliko ljudi bi v tem oziru gledališču lahko pomagalo s tem, da mu odstopi stvari, ki jih sam že davno ne rabi več, kot na primer: frake, salonske obleke, cilindre, stare vojaške uniforme, čake, kape, orožje, različne narodne noše, ponošene obleke itd. Mnogokateri ne ve, kam bi s stvarmi, ki mu razpadajo po podstrešjih in omarah, a v gledališču bi kot garderoba bile še dobre. Apeliramo torej na vse prijatelje gledališča, da nam omenjene stvari darujejo. Izposojevanje garderobe iz drugih gledališč mnogo stane, kar bi se pa v bodoče lahko prihranilo. Darovano garderobo sprejema gledališki mojster.

RODBINA GENERALA MAISTRA je podarila Jugoslovanski Matici v Celju 100 Din mesto cvetk na grob Borisa Salmič. — Iskrena hvala!

GOSPODINJSKA ŠOLA V CELJU začne z rednim poukom dne 25. februarja t. l. (ne pa že 18. februarja, kakor je bilo objavljeno). Letošnji tečaj bo trajal zaradi zakasnele otvoritve samo 4 mesece, t. j. do konca junija 1924. Opozarjamo na ta prepotraben učni zavod, in starši naj bi ne zamudili ugodne prilike, ki se jim nudi, da se njih hčerke temeljito izuče v vseh panogah gospodinjstva. — Vpisovanje gojenk se bo vršilo še v sredo, četrtek in petek, t. j. od 20. do 22. februarja t. l. na deklški meščanski šoli v Celju.

VSEM DAROVALCEM ob priliki II. železničarskega plesa se tem potom izreče najiskrenejša zahvala za darila v denarju ali naturi, kakor tudi vsem sodelujočim damam in gospodom, kateri so s svojo veliko poztvornostjo pripomogli, da je ples tako lepo uspel. — Odbor Z. J. Ž.

PRODAJA SMODNIKA. Celjska zaloga smodnika, tvrdka D. Rakušek, nam poroča, da so od 4. januarja v veljavi sledeči predpisi za nakup smodnika za lomljenje kamenja: Smodnik v množini do 10 kg mesečno lahko kupi

vsak polnoleten državljan, za nakup večje množine, pa je potrebno overovljenje politične, oziroma policijske oblasti okraja, v katerem dotičnik stanuje. Za večje množine potrdila županstva ne zadostujejo.

V. OBRTNIŠKI PLES. Plesna prireditelja našega Občeslovenskega obrtnega društva dne 1. tm. je podala zopet sijajen dokaz velike priljubljenosti, ki jo to društvo uživa med občinstvom. Naval občinstva tako iz Celja kakor iz oddaljenejših krajev je bil takšen kakor še pri nobeni dosedajni zabavni prireditvi. Občinstva je bilo polno v gornjih in spodnjih prostorih Narodnega doma. Pa se je tudi izplačalo obiskati zabavo, in prisostvovali živahnemu vrvenju mladih in starih, ki so se pod vodstvom plesnega učitelja prof. Jurka neumorno vrteli do pozne popolnočne ure ob zvokih vrle ljubljanske vojaške godbe, kateri je taktiral oseben kapelnik dr. Čerin. Nebrojna množica, ki se ni znala ali zbog prehudega drenjanja ni mogla vrteti, je pa juršala različne šotore, kjer so prijazne gospe in nadvse ljubeznjive gospodične in mladi gosposodje nudili po izredno zmernih cenah kratkomalo vse, kar je srce poželelo. Posebne pozornosti in vseobče laskave hvale je bilo deležno vino iz vinogradov prijatelja Zdravca in Petovarjev Jeruzalemeč. In kaj naj rečem o kavarni, katera še menda nikdar ni imela takega prometa kakor tokrat; kar ločiti se nismo mogli. Pa kaj bi hvalili! Kaj tacega je treba videti na licu mesta. Kdor je zabavi letos prisostvoval, ta pride prihodnjič sigurno zopet. Drugi naj se pa zaenkrat jezijo. Danes vem, da je prireditve veselo tudi obrtno društvo, ker je navzlic ogromnim davkom in taksam odneslo vendar-le še prav čeden prebitek.

RAZSTAVA ZASEBNEGA PRIKROJEVALNEGA TEČAJA g. Ivana Bizjaka je bila otvorjena v nedeljo 17. tm. Razun članov ocenjevalne komisije je posetilo zanimivo in podučno razstavo zelo veliko občinstva raznih slojev. Zanimanje za risbe posameznih gojenk je bilo zelo živahno. G. Bizjaku in gojenkam lahko častitamo na tem krasnem uspehu. Vidi se, čemu se lahko privadi gojenka pod spretnim vodstvom dobrega učitelja v enem mesecu. Razun lepih risb nam je nudil gospod Bizjak tudi slike raznih ženskih oblek od l. 1850, po katerih so obiskovalci, ki so bili polni laskave pohvale, lahko zasledovali razvoj ženskih toalet v raznih desetletjih.

SAVINJA. TVORNICA TE-STENIN, opremljena z najnovejšimi stroji, je začela obratovati ter izdeluje prvovrstne izdelke iz domačega banatskega zdroba. Opozarjamo na inserat v današnji številki.

Dopisi.

MOZIRJE. (Požar.) V sredo, dne 13. tm. ob pol 6. uri zjutraj je v središču trga Mozirje nenadoma v hiši gospoda Holovar-ja iz Gorenja izbruhnil požar. Trobilni alarm je z naglico prišel na kraj nesreče vse tržanje z gasilnim društvom na čelu, kateremu se je po kratkem času posrečilo požar omajiti. Nevarnost za celi trg je bila tem večja, ker so poslopja zelo blizu stoječa, in le požrtvovalnemu in marljivemu nastopu domačega gas. društva in vztrajnemu ter uspeha polnemu sodelovanju našega župana, gosp. Matija Goričarja, se je zahvaliti, da se požar ni razširil na par korakov oddaljene, s slamo in senom napolnjene objekte. Pri brzgalni smo imeli priložnost videti tudi pridne roke našega kaplana č. g. Avšiča, kateri se ni sramoval požrtvovalnega dela, in mu gre za njegov požrtvovalni nastop posebna zahvala! Gospod Holovar utrpel škodo nad 300.000 K in je zavarovan le za malenkostno svoto. Veliko nevaležnost pa moramo konstatirati, da nekateri kratkovidni soobčani ne znajo ceniti požrtvovalnih del gasilnih društev, malenkostni defekt vsled zmrznjenosti ventilov pri brzgalni po obilem mrazu, je povzročil, da nekateri »srboriti petelini in znani tukajšnji zgagarji« izrabljajo to malenkost v hujškanje osebnega sovraštva ter celo v politične svrhe. največja nevaležnost je pa ta, da smo žal slišali iz ust bivših članov ravno tega društva zelo neolikane, ne-

okusne in neotesane opazke napram gas. društvu. V pojasnilo taistim naj bode povedano, da si je društvo ravno v zadnjem času največje draginje nabavilo zelo mnogo nujno potrebnega gas. orodja, izvedlo nujna popravila pri gas. domu, in vse to plačalo z čistimi računi, odpade toraj lahko vsaka bojazen glede rubeža na gas. orodje in ni tozadevne nevarnosti več, kakoršna pa je bila pred gotovimi leti, ter se naj gospodje nekoliko spomnijo nazaj na zgodovino te brzgalne. V podobnih slučajih je pa želeli, da pridejo dotični gospodje z neotesanimi opazkami raje osebno na kraj nesreče, ter naj položijo svoje vroče jezike na zmrznjene dele brzgalne, istotako so njim vsaki čas na razpolago vsa dobičkanosna mesta pri temu društvu. Dostojna kritika, ki je na mestu, je resnično včasih potrebna in koristna in se iste tudi nihče ne brani, toda vsaka neotesanost in neolikanost napram tako požrtvovalnemu društvu pa lahko enkrat za vselej izostane.

Dnevna kronika.

Ustoličenje patrijarha. Iz Beograda poročajo, da se bo vršilo ustoličenje patrijarha Dimitrija začetkom junija. Posebna komisija, sestojeca iz zastopnikov ministrstev ver, prosvete in notranjega ministrstva se bo podala v Peč še ta mesec ter pripravila vse potrebno za slavlje.

Konkurzi v Sloveniji. »Morgen« objavlja: Poročila o insolvencah, ki so se pojavile posebno zadnje dni v Sloveniji, pričajo o težki krizi, ki jo prestopa naše gospodarstvo. Kdor pozna resnost in poštenost slovenskega trgovstva, ve, da se ustavitve plačil tamkaj ne vrše z goljufivimi nameni, kakor se je to v zadnjem času drugod žalibog zgodilo, marveč, da resnična potreba sili trgovce h konkurzom. Opasno je, da se prične konkurzna epidemija širiti tudi v Sloveniji. Na merodajnih mestih naj bi se poskrbelo, da se trgovstvo obvaruje pred polomom dragocene trgovinske panoge. Morda bi se dalo izposlovati moratorij trgovcem, ki niso prišli iz goljufivih namenov in vsled lastne krivde v plačilne težkoče, kar dokazuje v Sloveniji večina slučajev. Tozadevno akcijo bi bilo pozdraviti.

Strokovna organizacija natakarjev, hotelskih in kavarniških uslužbencev v Ljubljani je priredila v sredo v dvorani Zvezde veselico. Odbor se je obrnil na tamošnje hotelirje za pokroviteljstvo, a se baje prošnji niso odzvali, sprejel pa je pokroviteljstvo Nemec Rist, restavrater hotela »Union«. Upamo, da se bo v prihodnjici znašel Slovenec, ki bo prevzel pokroviteljstvo pri slični prireditvi. Prireditvi so prisostvovali veliki župan g. dr. Šporn, ljubljanski župan g. dr. Perič in več višjih oficirjev. Ples je otvoril predsednik gostilničarske zadrage g. Kavčič. Neumestno pa se nam zdi, da se je Kolo stavilo kot zadnja točka na plesnem programu, medtem ko so se razni tuji komadi igrali prej. Celjske gostilničarje sta zastopala hotelir g. Milan Martinovič in restavrater g. Josip Majdič poleg zastopnikov iz Maribora in Ptuja. Prireditve sama je potekla v najlepšem redu. Postrežba, ki jo je nudil restavrater g. Krapež, je bila prvovrstna. Gostom so se nudila izborna jedila in izvrstna kapljica. Šef kuhinje z svojim bifejem se je izredno odlikoval.

Ponesrečena ribiča. Kakor poročajo iz Dubrovnika, sta se te dni podala dva ribiča s čolnom na morje. Ker je nastal silen vihar, je skočil eden v morje in srečno priplaval na obalo. Truplo drugega so našli drugi dan z razbito glavo na obali.

Smrt v vreli juhi. V Beogradu je padel te dni nezakonski otrok neke kuharice, ki je bila zaposlena v neki kavarni, v kotel vrele juhe ter našel tam strašno smrt. Beogradska policija je takoj uvedla preiskavo, ker se domneva, da gre za zločin in ne golo nesrečo.

Dva otroka se udušila. V Muljavi pri Stični je zadela družino nadučitelja Fr. Samca grozna nesreča. Nadučitelj je prisostvoval seji elektrarne na stiškem kolodvoru, njegova soproga pa je doma zakurila v peč, pri peči pa pustila veliko smrekovih drv, da bi se posušila. V sobi se je nahajalo troje nedoraslih otrok, dočim je soproga šla

z najstarejšo hčerko na obisk svojih sorodnikov. Pri odhodu je zaprla vrata s ključem. Drva ob peči so se vnela in nastal je velik dim. Ko se je soproga vrnila, je našla dvojce otrok zadušeni, najstarejšega šestletnega pa v nezvesti.

Macdonaldov red. Odkar je prevzel Macdonald vladu v Angliji, je zavlada v ministrstvih tako vzoren red, kakor ga tam še ne pomnijo.

25 - letnica »Adler« pisalnega stroja. Te dni obhaja znan in priljubljen pisalni stroj »Adler« svoj 25-letni jubilej; dne 17. februarja 1899 je ta prvi nemški pisalni stroj prišel na trg. Adler si je osvojil skoro celo zemljo ter se ga poslužujejo v najrazličnejših podjetjih, že leta je najbolj cenjen stroj na svetu, dokaz kako izdelujejo »Adlerwerke, preje Heinrich Kleyer A. G. Frankfurt a. M.« stroje izlobernega sistema in kako delujejo še dalje na izpopolnjenju tega stroja. »Adler« je postal mednarodna last vseh pisaren, na stotine se ga uporablja pri večini uradov in podjetij doma in v inozemstvu. Vsled splošne uporabljivosti ga ne prekosí nobeden drug pisalni stroj na svetu. Razun normalnega stroja za pisarne, se nudi tudi »Mali-Adler« za potovanja in privatno uporabo. Splošno se priznava, da je »Adler« prvovrstni pisalni stroj, neprekosljiva je njegova trajnost in jasna pisava, jednostavni sestav, zlasti so vzgledne ravne vrste. V gospodarskem razvoju določa uspeh. 25-letnica »Adler-ja« jamči za njegov napredek in nadaljni razvoj. Pl. 235.

Narodno gospodarstvo.

VINOGRADNIŠTVO.

V nedeljo, dne 3. tm. je imel Vinarski in sadjarski odsek kmet. družbe za Slovenijo v Mariboru svoj redni občni zbor, na katerem je bilo zastopanih 18 kmetijskih podružnic vinarskih društev in zadrug.

Občni zbor se je med drugim bavil tudi s krizo, v kateri se nahaja jugoslovansko, zlasti slovensko vinogradništvo ter je

1. enoglasno sprejel resolucije, ki se nanašajo na omogočitev izvoza naših vin v republiko Avstrijo in na sodelovanje naših strokovnjakov pri trgovskih pogajanjih z vino uvažujočimi državami;

2. je pozval odsek obrniti se na vladu z zahtevo, da pri sklepanju trgovinske pogodbe s kraljevino Italijo naše vinarstvo primerno štiti in pod nobenim pogojem ne pripusti uvoza italijanskih vin v našo državo, ki bi itak že skrajno prekaren položaj našega vinogradništva še poslabšal ter sigurno povzročil katastrofo;

3. je sklenil staviti naslednji predlog na vladu: »Zbor vinogradnikov in vinskih trgovcev, organiziranih v Pokrajinskem Savezu vinogradnikov za Slovenijo, ki so obenem tudi člani zbirajočega vinarskega in sadjarskega odseka, pozivlja vladu, da v slučaju, ako za trgovinska pogajanja z Avstrijo ne imenuje eksperta iz Slovenije, pripusti k pogajanjem vsaj neoficijelnega zastopnika vinogradnikov iz Slovenije kot posvetovalca delegata. V svrhu kritja stroškov za tega eksperta je naprositi vse organizacije vinogradnikov, vinskih trgovcev in drugih gospodarskih korporacij, kakor tudi posameznih večjih podjetij, da prispevajo potrebne svote. Odboru Pokrajinskega Saveza vinogradnikov se naroča, da določi eksperta ter da stori korake, da bo le-ta dobil pravico se udeleževati trgovinskih pogajanj in končno

4. je zavzel občni zbor tudi svoje stališče napram izvozu vina avstrijskih državljanov, ki posedujejo vinograde v Jugoslaviji, in Avstrijo ter enoglasno sklenil nastopno resolucijo:

Čuje se, da je rep. Avstrija dovolila svojim državljanom, ki imajo vinograde na našem ozemlju, uvoz lastnega vinskega pridelka proti polovični uvozni carini in da se od avstrijskih državljanov, ki imajo vinograde pri nas, dela na vse kriplje na to, da bi ga smeli uvažati popolnoma carine prosto. Ker je v Avstriji vino najmanj za polovico dražje nego pri nas, bi to pomenilo gospodarsko ojačenje vinogradnikov, ki so avstrijski državljanji. Tako bi mogli svoje vinograde boljše obdelovati in boljše gnojiti, svoje

delavce dražje plačevati, ravnotako razne vinogradarske potreščine, kar bi vse vplivalo na nadaljno podraženje vinarskega obrata. S tem bi naši vinogradniki prišli v nevzdržljiv položaj in bi merali ali svoje vinograde opustiti ali pa jih svojim avstrijskim, gmotabojše stoječim posestnikom prodati. Naši vinogradniki bi postali viničarji avstrijskih posestnikov, sužnji Nemcev na svoji lastni grudi v večji meri nego so bili pod bivšo Avstrijo.

Opozarjamo našo vladu na nevarnost, ki preti zlasti našim obmejnim vinogradnikom in jo pozivamo, da zavedo temeljito prouči in ji posveti vso pažnjo tudi že pri vršilih se trgovinskih pogajanjih z Avstrijo. Mi stojimo na stališču, da se ne sme tujim državljanom, ki imajo posestva pri nas, koncedirati kakih ugodnosti, ki so v nasprotju z interesi naših državljanov, in zahtevamo od vlade, da te ugodnosti paralizira z uvedbo primerne izvozne carine!

Dinar stalno raste in je že prekorčil sedmico. Žalibog pa cene še vedno naraščajo. Kaj porečejo k temu naši narodni gospodarji? Ali je naraščanje posledica špekulacij, ali pa je znak počasnega ozdravljenja?

Naša trgovska mornarica v Južni Ameriki. Doznali smo, da sta se naši dve veliki tvrdki Baburizza in Božo Banac (v Londonu) sporazumeli tako, da se znanprej uvede trgovinska linija med obalami Juž. Atlantika, Juž. Pacifika in Evrope, ev. tudi Indije. Linija bo oskrbovala deset cargo-boatov (tovornih ladij) po okroglo 10.000 ton, z Dieselmotorjem pogonom. V svrhu, da se temeljito prouče prilike južnoameriških tržišč, namerava po došlih vesteh g. Božo Banac v drugi polovici tega leta posetiti Buenos Aires in severni Čile. Brata Michanovicha, avtoriteti v takšnih vprašanjih, sta izjavila, da bi se stvar zelo dobro rentirala, seveda, ako bo uprava tako oprezna, kakor je bil slučaj v dubrovniški mornarici. Južnoameriški Jugoslavlani iskreno pozdravljajo to moško podjetje, češ, samo taka podjetja zamorejo dvigniti blagostanje našega naroda in ne državno-pravna prepiranja!

Razne vesti.

Smrtna nesreča. Posestnikov sin Jakob Lakota iz Mojstrane je peljal 11. tm. iz gozda Mlinca pri Dovjem 400 kg težak smrekov hloď, in sicer tako, da je zadnji konec drsal po tleh. Lakota je sedel na hloďu in menda ni opazil, da se vleče zadnji konec hloďa za njim. Med potjo je hloď zdrsil in padel z Lakoto vred v 3 m globoko globino. Lakota je pri tem hloď strl prsni koš in okležal je na mestu mrtev. Truplo so pripeljali v Mojstrano.

Velika železniška nesreča. V sredo popoldne je trčil koprivniški tovarni vlak na lokomotive na tovarnem kolodvoru v Čulincu. S tračnic je skočilo 18 vagonov in tudi lokomotive so močno poškodovane. Škoda znaša okrog tri milijone dinarjev. Okretnice so bile napčno postavljene.

Cerkev s hotelskimi sobami. Newyorská baptistovska cerkvena občina bo zidala prihodnjo pomlad cerkev, ki bo posebnost svoje vrste. V pritličju se bo nahajala cerkev, v nadstropjih pa hotel, sobe, ki bodo nudile v Newyork prihajajočim Baptistom udobna stanovanja.

Požar v Grižah. V Grižah je zgorelo poslopje posestnika Josipa Žiberne. Ko so reševali v spodnjih prostorih premetse se je sesula težka streha in pokopala pod seboj gospodarja Žiberne in mladeža Vitezovega sina. Ko so jih izkopal, sta izgleđala grozno. Od gospodarja je ostal samo gornji del živila, udje pa so zgoreli.

Dvanajst železniških delavcev povoženih. V Czenstochovu se je pripetila grozna železniška nesreča. Osební vlak, ki vozi v Czenstochov je zavozil v skupino delavcev, ki so kidali sneg s proge. Deset delavcev je bilo takoj mrtvih, dva težko ranjena. Vzrok nesreče je bil, da je vlak vsled snežnega zameta zavozil na drug tir, ki je bil že od snega očišćen. Delavci niso za to spremembo znali ter se niso pravočasno umaknili.

Rudniška nesreča v Ameriki. — Vsled eksplozije v premogokopu je izgubilo v Illinoisu življenje 32, v Pennsylvaniji pa 38 rudarjev.

Edin pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo naskladno, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad Kron 25.000.000.—.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Macdonald in želva. Novi angleški min. predsednik ima želvo, ki mu je zvesta družica na njegovih potovanjih. Ta želva je porok njegove sreče in Macdonald ne stori nobenega sklepa, ne da bi pozneje pogladil svojo žival. Ko se je pred kratkim vrnil z nekakega zborovanja, je odprl želvin kovček. Ko je pozneje pogledal, ni bilo želve nikjer. Po dolgem iskanju jo je končno našel v škatli pod posteljo. — Ako bi jo izgubil ali bi mu poginila, bi smatral, da je s tem konec njegove sreče in političnega delovanja.

Smrtna nesreča. Pri spuščanju hlodov se je smrtno ponesrečil posestnik Matija Dežman, iz Sv. Primoža pri Ljubnem. Hlod mu je priletel na desno senco s tako silo, da je obležal na mestu mrtve.

Velika stavka na Angleškem. Dne 16. tm. je izbruhnila ogromna stavka tadjedelnih delavcev na Angleškem, katero bodo podpirale tudi druge organizacije. Vsled stavke bo popolnoma ustavljen dovoz in izvoz ter se s tem povišale cene. Če se razširi stavka, tudi na prometne delavce in druge organizacije, bo stavkalo poldrug milijon delavcev.

Devetdesletnica rojstva Ernesta Haeckla. Te dni so praznovali Nemci 90-letnico rojstva enega svojih največjih duhov, Ernesta Haeckla. Rojen je bil 16. februarja 1834 v Potsdamu. Posvetil se je medicinskim in naravoslovskim študijam, prepotoval je mnogo sveta ter se leta 1861 habilitiral na univerzi v Jeni, kjer je ostal do svoje smrti 9. avgusta 1919. Haeckel se je udeleževal kot naravoslovec in filozof, vendar pa je kot naravoslovec daleko nadkriljeval filozofa. Bil je prvoribitelj descendence teorije in vpostavil biogenetični osnovni zakon, v katerem pravi, da preide vsaka žival v svojem embrionalnem stanju vse stopnje svojih prednikov. Kot filozof je zastopal v svojih delih »Die Welträtsel«, »Die Lebenswunder« monistični svetovni nazor.

Gerhard Hauptmann: Potopljene žene. Anton Funtek je poslovenil znano dramatsko bajko nemškega pisatelja, ki se bo uprizorila v tekoči sezoni v ljubljanski drami.

Prosveta.

Uprava »Jadranske« sporoča, da ima še v zalogi letnike 1921, 1922, 1923 ter jih nudi po zelo nizki ceni 11 Din letnik. Naročila sprejema poverjenica »Jadranske« Lucy Pertot, Razlagova ulica št. 7.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje. Odgovorni urednik: Lic. Edv. Šimnic.

Štev. 87.

Razglas.

Na okrajni cesti Celje — Laško bo delna proga od vasi Debro do kopališča Laško radi prevoza transformatorjev za elektrarno Falo, do konca februarja 1924 za avtomobile in težke vozove — zaprta.

Laško, dne 16. februarja 1924.

Okrajni zastop Laško.

Strojno pletenje in podpletanje nogavic ter drugih pletenin. Naročila sprejema

Mica Križanič
trgovina ročnih del
Celje, Vodnikova ul.

Ja moja ljuba gospa, tako je, kakor sem Vam že večkrat povedal, da kupite najboljše in najcenejše čevlje za dame, gospode in otroke edino v veletrgovini R. STERMECKI, Celje, ker vsakdanje čevlje izdeluje sam po domačih čevljarjih, fine pa dobavlja v velikih množinah iz najboljših tu- in inozemskih tovarov. Trgovci engros cene.

Prodaja se

posestvo

radi selitve. Hiša z gostilno, njive, travnik in gozd. Vse pri glavni cesti pri Celju. Cena Din 110 000.—. Natančnejša pojasnila se dobe pri Jožefi Kancler. Tremarje št. 2, Celje. 2—2

Kupi se lepa

graščina

z urejenim parkom, brez zemljiša. Ponudbe na Oto Munder, Zagreb, Jurkovičeva ulica 12. 3—2

Prodaja se

2—2

ca. 50 q sena

in otave, samo sladke. Ogleda se lahko v Gaberjih št. 36. Cena po dogovoru.

Nova družinska hiša

z vrtom v mestu Celju se takoj prodaja. Resni kupec dobi stanovanje takoj. Naslov v upravi lista. 2—1

Lepa, 6 mesecev breja

krava

se prodaja. Poizve se v drogeriji Sanitas, Celje. 2—1

Pisalni stroji „ADLER“

Zaloga: Celje, Dečkov trg 1. 3

Zahvala.

Povodom težke izgube našega sina

Ivana Koštomaja

smo prejeli toliko izrazov sočutja, da nam ni mogoče vsakemu posebej se zahvaliti. Tem potom izrekamo preč. duhovščini, gg. pevcem za žalostinke ob odprtem grobu, vsem darovalcem krasnih vencev in govornikom gosp. učitelju Gosaku in majorju Burniku našo najiskrenejšo zahvalo.

ČRET, dne 18. februarja 1924.

Žalujoči ostali.

V globoki tugi javlja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je najin dobri, iskrenoljubljeni, nepozabni oče, gospod

Franc Pečnik

trgovec in bivši posestnik

v nedeljo, dne 17. tm. ob 14. uri po kratki, mučni bolezni, v 64. letu starosti nenadoma mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se vrši v torek, dne 19. tm. ob 15. uri (3. uri) iz hiše žalosti, Vrazov trg št. 1, na okoliško pokopališče, kjer se položi truplo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Maša zadušnica se bode brala v sredo, dne 20. tm. ob 7. uri v župni cerkvi sv. Danijela.

Priporočava blagega pokojnika v trajen spomin!

CELJE, dne 17. februarja 1924.

Globoko žalujoča RADO in STANKO PEČNIK, sinova.

Brez posebnega obvestila.

NAZNANILO!

Tovarna je popolnoma na novo urejena, opremljena z najmodernejšimi stroji. Testenine izdelujem iz prvovrstnega banatskega zdroba.

Cenjenim gg. trgovcem vlijudno naznanjam, da sem začel obratovati z izdelovanjem vsakovrstnih

TESTENIN

Za obita naročila, katera se takoj izvršijo, se najtopleje priporočam. — Z odličnim spoštovanjem

CELJE

Anton KAVČIČ

tovarna testenin

„Savinja“

CELJE

Zagotavljam gg. trgovce, da bodo izdelki moje tovarne prvovrstni ter se bodo lahko kosali z vsemi drugimi izdelki.